
Tjekliste – når du bruger apps og tjenester

Du bruger sikkert mange apps og services i din dagligdag via din mobil, tablet eller pc. Det kan fx være Google Maps, Snapchat, musik-tjenester, videotjenester, Netflix eller apps til spil. Persondataforordningen forpligter alle disse virksomheder til at have styr på de personoplysninger, som de har om dig.

Det betyder, at de skal have systemer til at sikre, at de overholder de regler, som Persondataforordningen og den danske Data-beskyttelseslov sætter. Det betyder også, at de skal have styr på, om de overhovedet må have dine personoplysninger, og at de også passer godt på dem.

Når du downloader en app, så kommer der mange gange en lang tekst, som du skal acceptere. Det er sjældent, at vi læser den tekst, men den er faktisk vigtig for at kunne besvare tjeklisten, som du finder her i magasinet side 22-25.

Tjekliste – når du bruger apps og tjenester (1/4)

Hvilke typer oplysninger?

Hvis appen eller tjenesten behandler oplysninger omfattet af kategori 1, bør du lade være med at bruge tjenesten, medmindre det er en myndighed, der administrerer den. Det kan være skolen, din læge, tandlægen, sundhedsplejersken eller lignende. Det samme gælder, hvis de beder om oplysninger om straffeforhold eller lovovertrædelser, og hvis de vil have dit personnummer.

Alle de almindelige personoplysninger skal du overveje, om det er i orden, at de indsamler om dig. Det vil være ok, hvis de virkelig skal bruge oplysningen. Men hvis ikke, så skal de lade være, og du bør overveje, om du vil bruge tjenesten. Se også under ”Hvorfra er oplysningerne indsamlet?”.

Man skelner mellem fire typer af personoplysninger:

1. Følsomme personoplysninger efter GDPR artikel 9. Det er oplysninger om race eller etnisk baggrund, helbred, religion, politisk eller filosofisk opfattelse og seksuelle forhold (fx homoseksualitet). Det er også genetiske og biometriske data (fingeraftryk, ansigtsaftryk og DNA).
2. Oplysninger om overtrædelser af straffeloven eller anden lovgivning efter Databeskyttelseslovens §8 (fx straffeattest).
3. Personnummeret (CPR-nummer) efter Databeskyttelsesloven §11.
4. Alle andre typer af personoplysninger efter GDPR artikel 6 kaldes almindelige personoplysninger (fx navn, adresse, telefonnummer, løn, uddannelse, skole, ansættelsesoplysninger osv.) Det er også IP-adresse (fra din PC), IMEI-nr. (fra din iPhone) og lokationsdata. Visse oplysninger i denne kategori betegnes dog som fortrolige. Du kan læse mere om persondata på [Datatilsynets hjemmeside](#).

Tjekliste – når du bruger apps og tjenester (2/4)

Hvem deles oplysningerne med?

Du skal have kontrol over dine personoplysninger: Derfor skal du også kunne finde ud af, om dine personoplysninger deles med andre. Hvis de deles med virksomheder uden for EU, bør du være særligt opmærksom og overveje nøje, om du vil bruge tjenesten.

Hvorfra er oplysningerne indsamlet?

Oplysningerne kan indsamles fra dig ved, at du har udfyldt nogle oplysninger direkte til virksomheden, fx hvis du opretter en brugerprofil. Men oplysninger kan også indsamles andre steder fra, og du skal have at vide, hvis der indsamles personoplysninger fra andre steder, og hvorfra de har fået dem.

Hvem er ansvarlig og hvem kan man kontakte?

Du skal nemt kunne finde ud af, hvilken virksomhed, myndighed eller organisation, der er ansvarlig for dine personoplysninger. Der skal også stå kontaktoplysninger, og om de har en Data Protection Officer. Hvis du ikke kan finde disse oplysninger, skal du nøje overveje, om du vil bruge tjenesten.

Hvorfor behandles dine personlige oplysninger?

Formålet for behandlingen er meget vigtig, for det skal være lovligt og sagligt. Der kan være lovpligtige formål, fx regler om regnskaber, hvis du vil købe en vare. Det kan også være nødvendigt for at opfylde en aftale med dig. Det er fx din adresse for at kunne sende dig noget, du har købt. Men formålet skal klart fremgå, og det må ikke være for bredt.

Tjekliste – når du bruger apps og tjenester (3/4)

Giver du samtykke til noget?

Hvis du bliver bedt om at give samtykke eller acceptere noget, skal du tjekke følgende: Er det klart for dig, hvad du samtykker til, fx med hensyn til formål, sletning osv.? Er du under 15 år, skal dine forældre give samtykke. Overvej grundigt, om du egentlig vil acceptere det, som de beder dig om.

Sker der overførsel af oplysninger ud af EU?

Virksomheder i EU er underlagt Persondataforordningen, og de risikerer rigtig meget, hvis de ikke lever op til reglerne. Virksomheder uden for EU skal også leve op til Persondataforordningen, hvis de har data om EU-borgere. Det er vigtigt for dig at vide, hvor dine personoplysninger ender. Ender de i USA eller ender de måske i Kina? Overvej, om du vil acceptere, at dine personoplysninger føres ud af EU eller Danmark.

Hvornår slettes oplysningerne?

Du kan selv bede om at blive slettet. Desuden må virksomheder ikke beholde oplysninger på dig til evig tid, dog med undtagelser for myndigheder. Du skal derfor kunne finde ud af, hvornår dine personoplysninger slettes. Hvis der ikke står noget, eller der står "indtil videre" eller "indtil du giver besked om sletning", så bør du vælge en anden app eller tjeneste.

Om der er automatiserede afgørelser eller laves en profil af dig

Der foregår allerede en tæt profilering af dig i forhold til din adfærd på nettet. Persondataforordningen stiller nogle strenge krav til virksomheder, som bruger automatiserede afgørelser eller laver en profil af dig. I mange sammenhænge vil det kræve et samtykke af dig. Overvej, om du kan beskytte dig mod profilering fx via [digitalt selvforsvar](#).

Tjekliste – når du bruger apps og tjenester (4/4)

Du har rettigheder

Dine rettigheder skal være tydeligt vist og fremgå af den lovpligtige information. Se om 'Retten til oplysning' i værktøjskassen side 15.

Du kan klage til Datatilsynet

Du har altid ret til at klage til Datatilsynet og det skal du også have at vide i den app eller af den tjeneste, du bruger. Læs om, hvordan du klager til Datatilsynet, i værktøjskassen side 20.